

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoCsp/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120308895
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6120308895.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Ingrid Doležajovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpený advokátskou kanceláriou: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., N. X, o zaplatenie 2.377,26 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 36Csp/242/2020-164 zo dňa 20. apríla 2021 v spojení opravným uznesením č. k. 36Csp/242/2020-202 zo dňa 10. augusta 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej **n e p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa v rámci upomínacieho konania domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 2 377,26 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1 426,85 eur od 18.12.2018 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej len "postupca alebo banka") a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Podľa žalobcu bola žalovaná v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 20.11.2014 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len "zmluva"), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len "VOP"). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo VOP. Žalobca zastával názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa 23.01.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 22.01.2018, pričom vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 2 377,26 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1 426,85 eur, z riadneho úroku vo výške 831,21 eur, z úroku z omeškania vo výške 119,20 eur a z poplatkov vo výške 0,00 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaná po postúpení pohľadávky do dnešného dňa nevykonala žiadne úhrady. Poukázal na čl. 2

ods. 2, čl. 3 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobca ohľadom uplatnených zmluvných úrokov k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti v sporoch s ochranou slabšej strany zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018 ako aj na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 07.08.2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94-17, v ktorom sa uvádza, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nespĺnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradíť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania." Žalobca si v tomto konaní uplatnil úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka počnúc dňom 18.12.2018, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 29.06.2020 pod sp. zn. 23Up/1056/2020 platobný rozkaz, ktorým zaviazal zaplatiť žalovanú žalobcovi sumu 2 082,42 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% z 1 426,85 eur od 18.12.2018 do zaplatenia. K vydaniu rozhodnutia došlo po tom, čo žalobca súhlasil s názorom upomínacieho súdu ohľadne toho, že rozpor návrhu sa netýka sumy 2 082,42 eur. Z dôvodu nedoručenia platobného rozkazu do vlastných rúk žalovanej bola vec postúpená na prejednanie tunajšiemu súdu. Žalovanej súd doručil žalobu postupom podľa § 116 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj "CSP"). V priebehu konania súd vyzval žalobcu, aby oznámil, či boli výzvy pôvodného veriteľa zo dňa 23.11.2017 a 12.09.2018 doručené žalovanej ako aj to, či bola žalovaná zo strany banky pred postúpením pohľadávky písomne vyzvaná podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu súdu oznámil, že podací hárok k výzve zo dňa 23.11.2017 pôvodný veriteľ nedohľadal. Poukázal na § 150 ods. 1, § 151 ods. 1 CSP. Na základe tejto skutočnosti je potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením (ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi), že žalovaná bola v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bola postupom vyzvaná na úhradu omeškaných splátok (napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa č. k. 24Co/152/2018 - 90, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11CoCsp/45/2020 a sp. zn. 43CoCsp/40/2020, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17CoCsp/3/2020). Žalobca dodal, že žalovaná bola písomne vyzvaná na možné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách výzvou zo dňa 12.09.2018. V priebehu konania doručil žalobca vyjadrenie, v ktorom uviedol, že dňa 20.11.2014 uzatvoril postupca so žalovanou zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 1500 eur. V zmysle čl. I. zmluvy sa žalovaná zaviazala splatiť úver s úrokovou sadzbou vo výške 12,40 % p.a. v deň uzavretia zmluvy, splácať poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi formou 72. pravidelných mesačných splátok od 28.12.2014 do 28.11.2020 vo výške 33,45 eur, vždy k 28. dňu v mesiaci. V zmysle čl. II. zmluvy sa žalovaná zaviazala mesačne uhrádzať poplatok za poistenie úveru vo výške 3,58 eur a v prípade každého omeškania poplatok za upomienku vo výške 25 eur. Poukázal na to, že žalovaná z poskytnutého úveru 1 500 eur (istina) uhradila sumu v celkovej výške 629,75 eur od 28.12.2014 do 28.06.2016. Z úhrad žalovanej bola na istinu započítaná suma vo výške 73,15 eur, na poplatky bola započítaná suma vo výške 329,87 eur, na riadny úrok suma vo výške 224,07 eur a na úrok z omeškania bola započítaná suma vo výške 2,66 eur. Postúpená istina tak predstavuje "čerpanie" mínus úhrady žalovaného započítané na istinu (1 500 eur - 73,15 eur = 1 426,85 eur). Žalovanej boli vyúčtované poplatky v celkovej výške 329,87 eur, z jej úhrad bola na poplatky započítaná suma vo výške 329,87 eur; tj. neuhradené poplatky predstavujú sumu vo výške 0,00 eur. Zmluvný úrok bol v celkovej výške 1 055,28 eur, z úhrad žalovanej bola na zmluvný úrok započítaná suma vo výške 224,07 eur. Neuhradený zmluvný úrok predstavoval sumu vo výške 831,21 eur a vyčíslený bol za príslušné obdobie (kalendárny mesiac) podľa nasledovného vzorca: výška dlžnej istiny * výška úrokovanej sadzby / 360 (bankový rok) * počet dní príslušného obdobia. Zmluvný úrok z omeškania bol vo výške 32,38 eur, z úhrad žalovanej bola na zmluvný úrok z omeškania započítaná suma vo výške 2,66 eur. Neuhradený zmluvný úrok z omeškania predstavuje sumu vo výške 29,72 eur a vyčíslený je za príslušné obdobie nasledovne: výška omeškaných splátok * výška úrokovanej sadzby / 360 (bankový rok) * počet dní príslušného obdobia. Žalovanej bol po zosplatnení vyúčtovaný úrok z omeškania vo výške 89,48 eur takto: Ku dňu 12.12.2018 = 1426,85 EUR (výška neuhradenej istiny) * 5% (výška úrokovanej sadzby pre príslušné obdobie) / 360 (počet dní v roku) * 324 (počet dní obdobia od 23.01.2018 do 12.12.2018) = 64,20 eur. Ku dňu 12.12.2018 = 561,55 eur (výška neuhradenej sumy riadneho úroku ku dňu zosplatnenia) * 5% (výška úrokovanej sadzby pre príslušné obdobie) / 360 (počet dní v roku) * počet dní príslušného obdobia - od 23.01.2018, t. j. odo dňa nasledujúceho po zosplatnení do rozhodného dňa v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky)

= 25,28 eur. Žalovaná potvrdila, že si od Slovenskej sporiteľne požičala peniaze a začala ich splácať. Pracovala len formou brigády, ale potom nemala prácu, tak úver prestala splácať, nemala z čoho. Okrem tohto úveru nemá viac úverov. Nevedela sa vyjadriť k tomu, kedy sa dozvedela o tom, že banka od nej žiada vrátiť celú sumu a ani k tomu, či jej bolo niekedy niečo zo strany banky doručované. Rozhodnutie ponechala na súde.

2. Napadnutým zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným a opravným uznesením (ohľadom označenia pobytu žalovanej) opravovaným rozsudkom súd prvej inštancie podanú žalobu zamietol a súčasne o trovách strán sporu voči sebe navzájom rozhodol tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznáva.

3. Skutkový stav sporu súd zistil nasledovne:

Právny predchodca žalobcu - Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 20.11.2014 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanej sumu vo výške 1 500 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala splácať v 72. splátkach po 33,45 eur mesačne. V zmluve bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba 12,40%, RPMN vo výške 18,31%, priemerná hodnota RPMN vo výške 21,79 %, celková čiastka úveru 2 406,94 eur. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá 28.12.2014 a konečná splatnosť dňa 28.11.2020. K zmluve boli predložené štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Výzvou zo dňa 23.11.2017 banka oznámila žalovanej, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky k 23.11.2017 vo výške 724,85 eur. Uviedla, že ak ju neuhradí do 15 dní od doručenia tejto výzvy, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky, čím sa stane splatnou v celom rozsahu. V takom prípade stratí výhodu splátok a pohľadávku bude potrebné uhradiť v celku. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 23.01.2018 banka oznámila žalovanej, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a) produktových obchodných podmienok pre úvery banky. Preto banka vyhlásila ku dňu 22.01.2018 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Pohľadávku mala žalovaná uhradiť vo výške 2 018,12 eur do 15 dní, s tým, že pohľadávka je ďalej úročená. Predmetné oznámenie bolo odoslané žalovanej na ňou uvedenú adresu v zmluve dňa 29.01.2018. Doručenku k listine žalobca súdu nepredložil. Dňa 12.09.2018 banka vyzvala žalovanú na zaplatenie splatnej pohľadávky v sume 2 259,77 eur s tým, že ak ju neuhradí, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Predmetné oznámenie bolo odoslané žalovanej na ňou uvedenú adresu N. H., dňa 14.09.2018. Doručenku k listine žalobca súdu nepredložil. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 17.12.2018 postúpila banka ako postupca pohľadávku voči žalovanej na žalobcu, o čom informoval žalovanú listom zo dňa 03.01.2019. Predmetné oznámenie bolo odoslané žalovanej na ňou uvedenú adresu N. X, H., dňa 08.01.2019. Doručenku k listine žalobca súdu nepredložil. Právny zástupca žalobcu listom zo dňa 12.03.2020 vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 2 465,41 eur, o čom predložil podací hárok zo dňa 13.03.2020. Doručenku k listine žalobca súdu nepredložil.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na skutkový stav, článok 10 bod 10.3 VOP, citované ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (§ 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d)), citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/964 Zb. - § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565, § 524 ods. 1, 2, § 39) a citované ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ZoB), odôvodnil nasledovne:

Uzatvorenú zmluvu zo dňa 20.11.2014 súd posúdil ako zmluvu o úvere, keďže právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej finančné prostriedky za dohodnutý úrok, ktorý je pojmovým znakom úveru. Právny vzťah založený uzatvorenou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákona č. 129/2010 Z. z. a zákona č. 250/2007 Z. z.), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože jej bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania (§ 2 písm. a) a b) zák. č. 129/2010 Z. z.). S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat legi generali, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade sú ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., má prednosť pred všeobecnou úpravou, súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi zmluvy podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Z ustálenej rozhodovacej praxe tiež vyplýva, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je

spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014). Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nebol pôvodným veriteľom pohľadávky, ale veriteľom sa stal až na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, súd prednostne skúmal, či žalobca je, resp. nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom v predmetnej právnej veci. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V prejednávanom spore sa súd zaoberal otázkou, či došlo k predčasnej splatnosti úveru ku dňu 22.01.2018 ako deklaroval žalobca v podanej žalobe. Vyriešenie tejto otázky považoval súd za otázku zásadného významu z hľadiska platnosti postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, ktorý nemá štatút banky, a tým aj zásadnú otázku pre posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu v tomto spore. Pokiaľ chcel žalobca preukázať, že došlo k zosplatneniu úveru, bolo jeho povinnosťou preukázať, že splnil podmienky stanovené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka; tj. žalobca musel preukázať, že žalovanú vyzval na doplatenie zameškaných splátok po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne žalovanú upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Dôkazné bremeno v smere preukázania, že právny predchodca žalobcu žalovanú skutočne vyzval k zaplateniu omeškaných splátok a túto zároveň upozornil na možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, tak zaťažilo žalobcu. Vzhľadom na to, že súd po preštudovaní spisového materiálu nemal preukázané splnenie vyššie uvedenej podmienky, vyzval žalobcu, aby súdu ozrejmil, či došlo k jej splneniu. Právny zástupca žalobcu vo vyjadrení z 11.03.2021 súdu sám potvrdil, že podací hárok k výzve zo dňa 23.11.2017 banka nedohľadala. Žalobca súdu síce predložil listinný dôkaz, a to výzvu zo dňa 23.11.2017, ale nepredložil žiadny hodnoverný dôkaz o tom, že by sa žalovaná o tejto výzve a jej obsahu dozvedela. S poukazom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že zo strany jeho právneho predchodcu došlo k splneniu podmienky stanovenej v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z toho vyplýva, že nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti celého dlhu žalovanej k 22.01.2018 (napr. rozh. KS v Nitre, sp. zn. 6CoCsp/6/2020 - podmienkou riadneho zosplatnenia dlhu je doručenie oboch prejavov vôle, t. j. upozornenie na uplatnenie práva podľa § 53 ods. 9 OZ a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu). K námietke žalobcu, keď považoval za nespornú skutočnosť ohľadne doručovania výzvy zo dňa 23.11.2017 s poukazom na § 151 ods. 1 CSP, súd uvádza, že súd je povinný vykonať aj tie dôkazy (§ 295 CSP), ktoré spotrebiteľ nenavrhol a nemôže sankcionovať spotrebiteľa tým, že neunesie dôkazné bremeno, ak nejakú skutočnosť nemôže preukázať v dôsledku informačného deficitu (napr. rozh. KS v Nitra, sp. zn. 8CoCsp/29/2020). Na základe toho súd skúmal aj splnenie zákonom vymedzených podmienok pre prípad zosplatnenia celej pohľadávky. Vo vzťahu k spôsobu doručovania podľa všeobecných obchodných podmienok súd uvádza, že súdnou praxou je ustálené, že doručovanie formou, vymedzenou v čl. 10 bod 10.3, sa považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S poukazom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že zo strany jeho právneho predchodcu došlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti celého dlhu žalovanej k 22.01.2018. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné. Problémom je otázka platnosti či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca) podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo v prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia. Pri rozhodovaní v tomto spore bolo potrebné vychádzať tak z ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. V prípade, ak by postúpenie bolo v rozpore so zákonom, bol by daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým

mravom. Keďže nedošlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru ku dňu 22.01.2018, súd skúmal, kedy sa žalovaná preukázateľne dozvedela o tejto skutočnosti. Žaloba bola podaná na súd dňa 25.05.2020 a táto bola žalovanej spolu s prílohami, medzi ktorými bola výzva z 23.11.2017 ako i oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.01.2018, doručená dňa 15.03.2021 (uplynutím 15 dní od zverejnenia oznámenia o žalobe podľa § 116 ods. 2 CSP dňa 16.02.2021, pričom lehota začala plynúť až 01.03.2021 podľa § 8 písm. a) a § 9 zák. č. 62/2020 Z. z.). Zároveň súd zisťoval, kedy mala nastať konečná splatnosť samotného úveru podľa zmluvy zo dňa 20.11.2014. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na deň 28.11.2020. Podľa názoru súdu spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle zákonného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 481/2001 Z. z., môže byť iba pohľadávka, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo napriek výzve bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Keďže výzva banky a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru sa tak dostali preukázateľne do dispozície žalovanej až po postúpení žalovanej pohľadávky s jej príslušenstvom na žalobcu (dňa 15.03.2021 doručením žaloby), možno dospieť k záveru, že ku dňu postúpenia žalovanej pohľadávky na žalobcu (t. j. ku dňu 17.12.2018) nedošlo platne k vyhláseniu predčasnej splatnosti predmetného spotrebiteľského úveru pred termínom jeho konečnej splatnosti, ktorý bol až dňa 28.11.2020. Preto, ak banka postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok ku dňu 17.12.2018 žalovanú pohľadávku s jej príslušenstvom na žalobcu, konala tak v rozpore so zákonom a tento právny úkon je tak podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom (na absolútnu neplatnosť súd prihliada ex offio, t. j. bez toho, aby ju niekto namietol; napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1 Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutím súdov SR č. 8/2018 pod č. 60: "Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon."). Na základe neplatného právneho úkonu však žalobca nemohol nadobudnúť žalovanú pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými a teda nemohol vstúpiť do práv veriteľa a súčasne nebol oprávnený požadovať od žalovanej ako dlžníka uspokojenie žalovanej pohľadávky s príslušenstvom. S poukazom na uvedené dôvody tak súd dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, t. j. o tom, že žalobca nepreukázal, že je nositeľom ním v konaní uplatneného hmotného práva voči žalovanej, a preto žalobu už bez ďalšieho (t. j. aby sa v rozsudku zaoberal opodstatnenosťou uplatneného nároku) v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalovaná bola v konaní úspešná, mala by náhrada trov konania patriť žalovanej. Keďže žalovaná si nárok na náhradu trov neuplatnila, počas konania jej žiadne trovy zatiaľ preukázateľne nevznikli a ani žiadne trovy zo spisu nevyplývali, súd rozhodol tak, že jej náhradu trov konania nepriznal, a to podľa čl. 17 základných princípov CSP.

5. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol len žalobca domáhajúci sa jeho zmeny (a vyhovenia jeho žalobe s priznaním mu náhrady trov celého konania) alebo jeho zrušenia (a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie) z dôvodov nesprávnych skutkových zistení súdom prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov, nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu znemožnenia mu procesným postupom súdu uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V dôvodoch poukázal na to, že v posudzovanom prípade postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 OZ, keď pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti žalovanému bola doručená výzva podaniami zo dňa 23.11.2017 a 23.1.2018, pričom bol upozornený na možnosť zosplatnenia. Postupca platne podaním zo dňa 23.1.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, ku ktorému ustanovenie § 53 ods. 9 OZ nepredpokladá samostatné predchádzajúce písomné upozornenie na uplatnenie tohto práva, keď týmto podaním bol žalovaný vyzvaný k dobrovoľnej úhrade pohľadávky v lehote do 15 dní. Tieto skutočnosti žalovaný žiadnym kvalifikovaným spôsobom nepoprel, preto jeho skutkové tvrdenia sa v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP považujú za nesporné. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov však dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol so splácaním úveru v omeškaní viac ako 3 mesiace a zároveň bol postupcom upozornený na uplatnenie práva zosplatnenia v lehote nie kratšej ako 15 dní, preto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neplatným právnym úkonom nebolo. Žalobca k týmto svojim tvrdeniam argumentoval citáciou z označených súdnych rozhodnutí, keď následne sa zaoberal aj postúpením z pohľadu § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky podľa uvedeného § zákona o bankách, nakoľko to z tohto § nevyplýva, lebo inak by bola druhá veta v praxi neaplikovateľná a nadbytočná. Pre úplnosť tiež uvádza, že bolo povinnosťou súdu

sa vysporiadať aspoň so splatnou časťou postúpenej pohľadávky uplatnenej v tomto konaní, avšak súd zamietol žalobu aj v časti postúpenej sumy, ktorá v čase postúpenia už bola splatná už v zmysle zmluvy, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia. Čo sa týka doručenia prejavu vôle v kontexte ust. § 45 ods. 1 OZ je podstatné, keď sa prejav vôle dostane do dispozičnej sféry neprítomnej osoby, t.j. ak adresát mal možnosť sa s prejavom vôle oboznámiť a to bez ohľadu na to, či sa s ním skutočne oboznámil. Bolo by v extrémnom rozpore so zásadou spravodlivosti, ak by súd vyhýbanie sa preberaniu zásielok zo strany dlžníka pripisoval na úkor jeho veriteľa, ktorý by bol tak prakticky „bezmocný“ a nemohol by účinne vyvolať žiadne právne následky z neplnenia si zmluvných povinností dlžníka. Podací hárok jednoznačne preukazuje odoslanie predmetnej výzvy žalovanému 29.1.2018, čím zároveň preukazuje, že táto výzva sa do jeho dispozičnej sféry dostala a možno ju tak v súlade s ust. § 45 ods. 1 OZ považovať za riadne doručení, resp. jej doručenie za riadne preukázané. Čo sa týka splnenia podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, ďalej poukázal žalobca na to, že omeškanie dlžníka presahovalo 90 kalendárnych dní (bolo 897 dní) a zároveň bol dlžník opakovane vyzvaný, okrem iného aj výzvou zo dňa 12.9.2018. Síce nepopiera možnosť súdu vykonať v spotrebiteľských sporoch aj dôkazy spotrebiteľom (žalovaným) nenavrnuté, avšak táto možnosť z ust. § 295 CSP neopravňuje súd k popretiu skutkových tvrdení strany sporu za druhú stranu sporu (ani spotrebiteľa), nakoľko takýmto postupom by došlo k popretiu zásady kontradiktórnosti konania, rovného postavenia strán sporu a v konečnom dôsledku aj k spochybneniu nezávislosti a nestrannosti súdu, keďže súd by sa fakticky dostal do postavenia zástupcu jednej zo strán sporu. Prvoinštančný súd tak podľa jeho názoru porušil svoje právomoci a porušil zásadu nezávislosti a nestrannosti súdu tým, že namiesto strany sporu rozporoval jeho skutkové tvrdenia, čím nesprávnym procesným postupom jemu znemožňoval uskutočňovať jemu patriace procesné práva v miere vedúcej k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tomto smere poukázal na citácie z označených rozhodnutí, pričom poukázal na to, že takáto „ochrana spotrebiteľa“ je v konečnom dôsledku spôsobilá spotrebiteľa poškodiť, keď sa pre nevyriešenie dlhu nedosiahne ani výmaz spotrebiteľa z úverového registra. Pokiaľ ide o otázku aktívnej jeho vecnej legitímácie, túto preukázal predložením oznámenia o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok.

6. Vyjadrenie k podanému odvolaniu podané nebolo.

7. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti (§ 363 CSP), viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia 2.377,26 eura spolu s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že dňa 20.11.2014 uzatvoril právny predchodca žalobcu so žalovanou zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na ktorej základe poskytol žalovanej peňažné prostriedky, ktoré žalovaná včas nevrátila. Právny predchodca žalobcu - postupca Slovenská sporiteľňa, a. s. zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018 postúpil na žalobcu pohľadávku voči žalovanej, ktorá ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu 2.377,26 eura. Súd prvej inštancie prednostne skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, pretože žalobca nebol pôvodným veriteľom pohľadávky, ale veriteľom sa mal stať až na základe zmluvy o postúpení pohľadávky. Rovnako tak sa zaoberal aj otázkou, či došlo k predčasnej splatnosti úveru ku dňu 22.01.2018, tak ako to deklarovala žaloba, pretože vyriešenie tejto otázky taktiež považoval za významné z hľadiska platnosti postúpenia z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, ktorý nemá štatút banky a tým aj za zásadnú otázku v súvislosti s posúdením aktívnej vecnej legitímácie. Uviedol, že (s poukazom na splnenie podmienok uvedených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré považoval za nepreukázané) vyzval žalobcu, aby ozrejmil či došlo k ich splneniu s tým, že žalobca predložil listinný dôkaz, a to výzvu zo dňa 23.11.2017, ale nepredložil hodnoverný dôkaz o tom, že by sa žalovaná o tejto výzve a jej obsahu dozvedela. V dôsledku uvedeného tak dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že zo strany jeho právneho predchodcu došlo k splneniu podmienok v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, z čoho vyplynulo, že nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti celého dlhu žalovanej ku dňu 22.01.2018. Následne preskúmaným rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). V tejto časti sa odvolací súd plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie uvedenými v napadnutom rozsudku, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude duplicitne opakovať (§ 387 ods. 2 CSP). Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedajúce požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia s tým, že následne sa odvolací súd obmedzil už len na doplnenie dôvodov podporujúcich vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

12. Žalobca namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia 389 ods.1 písm. b) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

14. K nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 192 až § 194 CSP.

15. Nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

16. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v danej veci posudzovaný právny vzťah správne vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský, ktorá skutočnosť v konaní nebola sporná a ani nebola namietaná žiadnou zo strán sporu. Následne postupoval správne, keď sa prioritne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, t. j. či žalobca je nositeľom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok

aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

17. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru o absencii aktívnej legitímácie na strane žalobcu, napriek existencii zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018, pre nesplnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie predmetnej pohľadávky voči žalovanej z pôvodného veriteľa Slovenská sporiteľňa, a. s. (postupcu) na žalobcu (postupníka).

18. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavujú v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné (špeciálne) podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

19. V prejednávanej veci bolo zrejmé, že vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol z bankového úveru, ktorý je regulovaný špeciálnou právnou úpravou, a to Zákonom o bankách, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku predpisom s charakterom *lex specialis*, ale aj podmienkami vymedzenými v zákone o spotrebiteľských úveroch. Keďže k postúpeniu pohľadávky v danej veci došlo medzi bankou a nebankovým subjektom, okrem všeobecnej úpravy postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka je potrebné zohľadniť aj špeciálnu úpravu týkajúcu sa postúpenia pohľadávky podľa Zákona o bankách, zakotvenú v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Toto ustanovenie sprísňuje zákonné predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym (nebankovým) subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá je dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu. Podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňujú platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky.

20. Ustanovenie § 525 OZ určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť, pričom postúpenie určitých pohľadávok môže byť zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovolené, ale len za určených podmienok. Podľa názoru odvolacieho súdu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB je práve takým ustanovením, ktoré upravuje ďalšie špeciálne podmienky (popri všeobecných v OZ), za ktorých môže byť banková pohľadávka (alebo jej časť) postúpená. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení do 31. decembra 2016 oprávňovalo banku postúpiť tretej osobe len pohľadávku, ktorá bola v čase postúpenia splatná (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 36/2020 z 15. 12. 2020). Počnúc od 01. 01. 2018 je toto ustanovenie novelizované.

21. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách účinného od 01. 01. 2017 (teda aj v čase postúpenia pohľadávky v danej veci) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len

časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

22. Osobitným predpisom podľa tohto ustanovenia je ustanovenie § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. V § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ustanovuje ďalšie špeciálne pravidlá prevodu, prechodu pohľadávok zo spotrebiteľských úverov, pretože s nadobudnutými pohľadávkami zo spotrebiteľských úverov z hľadiska ochrany spotrebiteľa nakladá nový veriteľ ako so svojimi vlastnými pohľadávkami a správa týchto pohľadávok je aj po ich postúpení na iného veriteľa predmetom dohľadu. Toto ustanovenie korešponduje so všeobecnou právnou úpravou zmeny v osobe veriteľa podľa Občianskeho zákonníka. Postupníkom podľa tohto ustanovenia môže byť len banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky a veriteľ s povolením na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Ďalšou zákonnou podmienkou, ktorá musí byť nevyhnutne splnená v prípade prevodu, prechodu pohľadávok zo spotrebiteľských úverov prípade tohto zákonného ustanovenia je skutočnosť, že je možné postúpiť len pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (v dôsledku mimoriadneho zosplatnenia úveru).

24. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie v rozpore s § 295 CSP, prekročil svoje právomoci a porušil zásadu nezávislosti a nestrannosti tým, že aktívne, namiesto strany sporu (žalovaného), rozporoval skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré neboli sporné (ohľadom doručenia výzvy zo dňa 23.11.2017 za účelom preukázania splnenia podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

25. Odvolací súd v súvislosti s argumentáciou žalobcu zdôrazňuje, že v danom prípade súd prvej inštancie postupoval správne, ak v prvom rade posudzoval aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu s tým, že pre posúdenie platnosti postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu (postupcu) na žalobcu (postupníka) posudzoval ex offo všeobecné ustanovenia § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, špecifické ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, teda aj posúdenie platnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keďže končená splatnosť úveru mala nastať až 28.11.2020 resp. po uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 17.12.2018. V prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojitosti s § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka s tým, že súd je na absolútnu neplatnosť povinný prihliadať ex offo (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 147/2017 zverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 ako judikát R 60/2018). Keďže žalobca v danej veci nepreukázal zaslanie písomnej výzvy zo dňa 23.11.2017 (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) žalovanej pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti, v dôsledku čoho nedošlo pre nerešpektovanie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k platnému mimoriadnemu zosplatneniu pohľadávky zo strany veriteľa. V dôsledku uvedeného nie je možné zhojiť neunesenie dôkazného bremena na strane žalobcu procesnou pasivitou žalovaného a mať tak, len na základe jeho tvrdení, preukázané splnenie zákonných podmienok pre mimoriadne zosplatnenie, ktorého preukázanie je nevyhnutné pre postúpenie pohľadávky bankou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojitosti s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že súd je povinný prihliadať (ex offo) na splnenie podmienok (všeobecných aj špeciálnych) postúpenia pohľadávok zo spotrebiteľských úverov, pretože v dôsledku absencie, ktorejkoľvek z nich dochádza k absolútnej neplatnosti takého právneho úkonu (zmluvy o

postúpení pohľadávky) s tým, že súd prihliada na absolútnu neplatnosť bez návrhu resp. z úradnej povinnosti (ex offa).

26. Žalobca v podanom odvolaní poukazoval aj na skutočnosť, že jeho právny predchodca platne podaním zo dňa 23.01.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru s tým, že aj keby upozornil žalovaného na uplatnenie tohto práva priamo v podaní, ktorým si toto právo uplatňuje (v podaní zo dňa 23.01.2018), tak má za to, že uvedený postup je plne v súlade s odbornou literatúrou, podľa ktorej § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nepredpokladá samostatné predchádzajúce písomné upozornenie na uplatnenie tohto práva. V tejto súvislosti zároveň uviedol, že postupca mohol využiť svoje právo zosplatiť pohľadávku a podaním zo dňa 23.01.2018 upozorniť žalovaného, že si toto právo uplatňuje s tým, že uviedol, že postupca zároveň týmto podaním (zo dňa 23.01.2018) vyzval v lehote 15 dní k dobrovoľnej úhrade pohľadávky.

27. Odvolací súd v súvislosti so zhora uvedenou argumentáciou žalobcu uvádza, že zákonodarca pre konanie dodávateľa (veriteľa) a jeho právo vyhlásiť splatnosť celej pohľadávky, a tým na strane spotrebiteľa (dlžníka) prívodiť stav straty výhody splátok, stanovil kumulatívne zákonné podmienky pozostávajúce z oddialenia výkonu práva dodávateľa a súčasne jeho pozitívneho konania smerujúceho k včasnému upozorneniu na uplatnenie svojho práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. V poradí prvá z kumulatívnych zákonných podmienok ustanovuje, že právo na jednorazové splatenie pohľadávky bude mať veriteľ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. V poradí druhá kumulatívna podmienka je ustálená v rovine pozitívneho konania dodávateľa, ktorý je pred jednorazovým zosplatením pohľadávky povinný spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jednorazovým zosplatením pohľadávky upozorniť spotrebiteľa na výkon tohto práva. Ak zákonodarca ustanovil povinnosť upozorniť spotrebiteľa, je dôležité, aby túto povinnosť dodávateľ splnil vzhľadom na zákonnú lehotu jednak uplynutia 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a jednak na zákonnú lehotu 15 dní pred vykonaním svojho práva. Upozornením má zákonodarca na mysli adresovanú písomnosť, ktorá sa musí nevyhnutne dostať do sféry dispozície spotrebiteľa, a z ktorej obsahu musí byť zrejme jednak splnenie zákonných podmienok uplatnenia režimu odseku 9, a jednak výslovné upozornenie spotrebiteľa na vykonanie práva dodávateľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka a v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Keďže predčasné zosplatenie pohľadávky dodávateľom je jednostranným adresovaným hmotnoprávnym úkonom, je nevyhnutné, aby tento obsahoval aj jednoznačné, jasné a určité a rovnako nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie jeho urobenia smerom k právnomu postaveniu spotrebiteľa a trvaniu spotrebiteľského záväzku. Akýkoľvek úkon, ktorým je dotknutý spotrebiteľský záväzok a ktorý sa týka práv a povinností spotrebiteľa, musí byť aj náležite odôvodnený. Požiadavka odôvodnenia je daná práve titulom, aby sa spotrebiteľ nielen adekvátne oboznámil s dôvodmi konania na strane dodávateľa, ale aby sa mohol vo vzťahu k jednostrannej zmene zmluvných pomerov aj adekvátne brániť.

28. Na základe uvedeného je teda zrejme, že žalobca je v konaní povinný hodnoverným spôsobom preukázať skutočnosť, že výzva zo dňa 23.11.2017 (č. I. 78) sa dostala do sféry vplyvu žalovanej resp. skutočnosť, že žalovaná sa mala možnosť oboznámiť so skutočnosťou, že ak neuhradí svoju zameškanú splatnú pohľadávku, tak veriteľ bude oprávnený pristúpiť k mimoriadnej splatnosti pohľadávky (čím sa pohľadávka stane splatnou v celom rozsahu). Táto povinnosť veriteľa nemôže byť nahradená oznámením veriteľa o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 23.01.2018 (č. I. 20), pretože práve týmto podaním veriteľ už oznámil dlžníkovi (spotrebiteľovi), že k určenému dňu došlo z jeho strany k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky (v konkrétnom prípade k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky došlo ku dňu 22.01.2018). Odvolací súd považuje v tejto súvislosti za potrebné zdôrazniť, že ak by pre splnenie povinnosti podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka postačilo doručenie oznámenia veriteľom o mimoriadnom zosplatení zo dňa 23.01.2018 (č. I. 20), bez potreby doručenia výzvy veriteľa zo dňa 23.11.2017, ktorej obsahom je oznámenie o meškaní dlžníka s plnením a zároveň upozornenie na možnosť využitia práva veriteľom na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, tak ako argumentoval žalobca v odvolaní, tak takýmto konaním by spotrebiteľovi bolo uprené právo nielen adekvátne sa oboznámiť s konaním na strane dodávateľa, ale navyše aj právo adekvátne sa brániť voči jednostrannej zmene zmluvných pomerov zo strany veriteľa (napr. zaplatením nesplatenej splatnej pohľadávky). Na základe uvedeného vyššie, preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti za správne a z tohto dôvodu námietky žalobcu v podanom odvolaní sa nedôvodné.

29. Odvolací súd k odvolacím námietkam žalobcu zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvedené konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmto v plnej miere stotožňuje, preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

30. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie vo veci náležite zistil skutkový stav a vec i správne právne posúdil.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že inak v odvolacom konaní úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).